

3 / červenec - říjen / 2024

JESENICKÝ OBČASNÍK

Informační zpravodaj města

JESENICE

Sbírka pro obce postižené povodněmi

Pomoc pro obce na Krnovsku

V pátek 13. září se nejen Českem, ale i jinými evropskými zeměmi prohnaly povodně. Díky relativně přesné předpovědi meteorologů se jednotlivé obce a její obyvatelé začali připravovat na rozvodněné potoky, říčky a řeky. Někde preventivní opatření velmi pomohla, jinde byla povodňová vlna natolik velká a neočekávaná, že pod vodou mizely celé domy a velké části obcí.

V úterý 17. září zveřejnilo město Jesenice na svých internetových stránkách výzvu k humanitární (materiální) sbírce pro obce poničené povodněmi a přidalo se tak po bok dalších obcí na Rakovnicku. Během krátké doby se podařilo na městském úřadu nashromáždit poměrně slušné množství nejružnějších dezinfekčních prostředků, mýdel, hadrů apod.

Ve středu 18. září navečer byla celá materiální sbírka převezena na odvozové místo do Rakovníka do Centra pro děti, mládež a dospělé DRAK, z. s. (obchodní centrum Falco), kde se podařilo nashromáždit takové množství potřebných věcí, že jejich nakládání trvalo dobrovolníkům až do pozdních nočních hodin.

Ve čtvrtek 19. září v 7.00 byl naplánován odjezd humanitárního konvoje z Nového Strašecí, tvořeného vozidly hasičského záchranného sboru a jednotek dobrovolných hasičů. Jedním z těchto vozidel byl také dopravní automobil Sboru dobrovolných hasičů města Jesenice, který byl až po střechu naplněn potřebným materiálem. Podobně plná byla také kára. Díky iniciativě dobrovolníků a možnostem hasičského záchranného sboru se potřebné věci dostaly k obyvatelům na Krnovsku skutečně velmi rychle. Na letišti nedaleko města Krnova si ještě tentýž den pro dezinfekce, lopaty, pitnou vodu, vysoušeče a přímotopy přijeli zástupci jednotlivých obcí. Z jejich ustaraných a mnohdy vyčerpaných tváří bylo čitelné potěšení z dovezených věcí, které v prvních dnech po apokalyptických povodních pomohly jejich obyvatelům s úklidovými pracemi. Jesenická hasičská dodávka se vrátila do garáže kolem 22. hodiny.

V rámci vyhlášené sbírky jsme od několika občanů obdrželi také finanční dary v celkové výši 3 550 Kč, za které bylo v plánu nakoupit další potřebný materiál. Nicméně s ohledem na množství materiální pomoci jsme se s organizátory sbírky shodli, že peníze pošleme na účet vybrané obce. Uvedená finanční částka putovala na účet obce Brantice, kde voda napáchala opravdu velké škody.

Za město Jesenice velmi děkujeme všem našim občanům, kteří se do sbírky neváhali zapojit.

Za město Jesenice Ing. Jan Polák, starosta

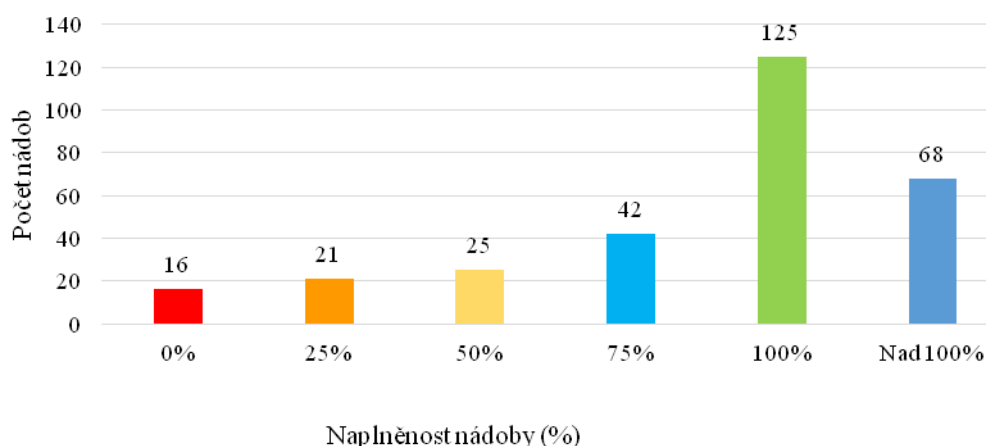
Kontrola směsného komunálního odpadu v Jesenici:

Výsledky a možnosti zlepšení třídění

Ve městě Jesenice bylo nedávno provedeno podrobné šetření zaměřené na obsah a naplněnost nádob na směsný komunální odpad. Celkem bylo zkontrolováno 297 nádob a vý-

sledky ukazují, že i přes zavedení systému door-to-door sběru plastů se ve směsných nádobách stále nachází značné množství plastového odpadu. Kromě plastů byl v nádobách zjištěn také vysoký podíl papíru, bioodpadu, kovů a textilu. Většina nádob byla naplněna na 100 % a více, což poukazuje na potřebu zlepšení v oblasti třídění odpadu.

Graf: Naplněnost nádob

Z tohoto grafu vyplývá, že většina nádob (65 %) je naplněna na maximální kapacitu nebo jsou přeplněné, což je výrazný problém pro efektivní odpadové hospodářství. Největší skupinu tvoří nádoby naplněné na 100 %, které představují 42 % všech zkontrolovaných nádob. Přeplněné nádoby (23 %) signalizují potřebu lepšího vytrídění odpadu.

Fotodokumentace z kontroly svozu nádob na směsný komunální odpad

Během kontroly svozu nádob na směsný komunální odpad bylo tedy zjištěno, že občané města Jesenice nejenže nevyužívají kapacitu sběrných nádob optimálně, ale často do nich vhazují odpad, který tam nepatří. Tato situace má negativní dopady na životní prostředí a způsobuje zbytečné zatěžování již tak přetížených skládek a recyklačních zařízení.

Nevyužívání kapacity sběrných nádob

Jedním z největších problémů je, že občané nevyužívají kapacitu sběrných nádob správně. Namísto toho, aby snižovali objem odpadu a využívali celou kapacitu nádob, často je plní nesprávně, což vede k rychlému přeplňování a zvýšení nákladů na odvoz odpadu.

Vhazování nesprávného odpadu

Dalším závažným problémem je vyhazování odpadu, který do daných nádob nepatří. Například v nádobách na směsný komunální odpad často končí plasty, papír, sklo nebo i kovy. To vede ke znečištění recyklovatelných materiálů, zvýšení množství odpadu na skládkách, vyšším nákladům na odvoz a zpracování odpadu a samozřejmě k negativním dopadům na životní prostředí, jako je např. zvýšení emise skleníkových plynů.

Přistavování nádob k výsypu

Občané jsou také vyzýváni, aby nádoby na odpad přistavovali k výsypu až ve chvíli, kdy jsou skutečně plné a obsahují pouze ten odpad, který tam patří. Předčasné vyvážení poloprázdných nádob zbytečně zvyšuje počet výsypů, což má za následek větší dopravní zátěž a vyšší emise z vozidel, která odpad svážejí.

Dopady na životní prostředí

Špatné třídění odpadu a nesprávné přistavování nádob má přímé negativní dopady na životní prostředí. Když je odpad špatně tříděn, zvyšuje se množství odpadu, který končí na skládkách, což přispívá ke znečištění půdy a vody. Navíc, nedostatečně tříděný odpad znamená méně materiálů, které lze recyklovat a znovu použít, což vede k většímu využívání přírodních zdrojů.

Výzva k lepšímu třídění odpadu

Úřad města Jesenice vyzývá všechny občany k větší odpovědnosti při třídění odpadu. Správné třídění nejen pomáhá chránit životní prostředí, ale také zlepšuje kvalitu života ve městě. Občané jsou žádáni, aby se seznámili s pokyny pro třídění odpadu a dodržovali je. Správné využívání sběrných nádob a vyhazování správného odpadu do správných nádob je klíčové pro udržení čistoty a efektivního recyklačního systému.

Závěr

Je nezbytné, aby občané Jesenice pochopili důležitost správného třídění odpadu a aktivně se zapojili do ochrany životního prostředí. Každý z nás může přispět k lepšímu a čistšímu městu. Správné třídění odpadu a přistavování nádob k výsypu až ve chvíli, kdy jsou plné a obsahují jen správný odpad, jsou jednoduché kroky, které mají velký dopad na naši planetu a budoucí generace.

Základní škola a mateřská škola Jesenice

Vážení rodiče, přátelé školy,

dovolte mi říci pár slov k hodnocení loňského školního roku a začátku školního roku 2024/2025.

Ve třídě Motýlků jsou v letošním školním roce p. uč. Marie Kettnerová, p. uč. Lenka Rodová a asistent pedagoga p. Dagmar Svobodová. Ve třídě Ježečků jsou p. uč. Bc. Martina Váchová, DiS., a p. uč. Bc. Klára Matějková. Ve třídě Soviček jsou p. uč. Jitka Chvojková, DiS., p. uč. Zuzana Kohoutová a asistent pedagoga p. Tereza Vopatová. Paní Marcela Kotkové, která je školnicí a kuchařkou pro výdej jídla, pomáhá s úklidem a na starosti má i zahradu Veronika Sárová.

Nejvhodnější metodou vzdělávání dětí v předškolním věku je prožitkové a kooperační učení. Tyto metody jsou založené na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost, potřebu objevovat a podněcují radost z učení. Pro komplexnější přehled o vývoji dítěte v předškolním vzdělávání používáme od školního roku 2023/2024 k vlastní pedagogické diagnostice ucelený elektronický systém iSophi, který je doplněn o diagnostická portfolia jednotlivých dětí. Na základě zjištěných výsledků připravujeme diferencovanou vzdělávací nabídku a vzdělávací cíle pro děti.

Během školního roku 2023/2024 se děti seznamovaly hravou formou prostřednictvím výukových programů nebo projektových dnů se životem lidí (slavili jsme různé svátky, dbáme na tradice). Také se děti seznamovaly se životem zvířat (lesní pedagogika, výukové programy o dravcích, papoušcích, miniponících, pozorovaly vývoj motýlů), s rostlinami a s tím, jak důležitá je příroda, se sportem (jezdily plavat, účastnily se zimní i letní školkové sportiády). Děti tvořily exponáty na výstavu do muzea, zpívaly na tradičním rozsvícení městského vánočního stromu, navštívily Vlastivědné muzeum Jesenice, divadelní představení v KD Podbořany, Muzeum stavitelství v Plasích a byly na výletě v Area-D v Plzni. Do naší školky zavítalo také několik divadel – Kolem, Šapito, Šnek, přišly nám zazpívat a zahrát děti ze základní školy.

Děti se zapojily do celoročního projektu **„Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“**, jehož cílem je rozvoj pohybové gramotnosti. Do projektu se zapojíme také v letošním roce.

Ve školce se uskutečnilo několik projektových dnů: Seznamovací stezka; Pohádková stezka; Bramboriáda; Ulov si svého ducha; Halloweenský rej masek; pečení svatomartinských rohlíčků; čertovský den ve školce – čertí škola, diskotéka; návštěva Mikuláše, čertů a andělů; pečení a zdobení perníčků; Tři králové v MŠ; pečení masopustních koláčků; Masopustní stezka; karneval v MŠ; vynášení Moreny; stezka ke Dni Země; výroba čarodějných lektvarů; Čarodějná stezka. Pro rodiče jsme spolu s dětmi připravili podzimní odpolední tvoření, vánoční posezení a zahradní slavnost ke Dni rodiny.

18. června jsme se na zahradě MŠ rozloučili s předškoláky slavnostním pasováním na školáky.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Od 1. 2. 2023 realizujeme **projekt Šablony OPJAK 1** (Operační program Jan Amos Komenský). Projekt je zaměřen na vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřské škole a v základní škole. Uskutečnilo se 70 šablon. Jedna šablona obsahuje osm hodin vzdělávání. Druhou aktivitou projektu je inovativní vzdělávání dětí a žáků. Cílem aktivity je osobnostní a sociální rozvoj dětí a žáků a jejich podpora v rozvoji znalostí a dovedností s využitím inovativních forem výuky a vzdělávání prostřednictvím netradičních vzdělávacích metod a strategií, které vedou žáka k rozvoji kreativity, talentu a samostatnosti.

Ve výuce se uskutečnily tyto inovativní formy:

- projektová výuka (ve škole/mimo školu)
- vzdělávání s využitím nových technologií
- zážitková pedagogika
- aktivizující metody

Témata inovativního vzdělávání:

- čtenářská pre/gramotnost
- matematická pre/gramotnost
- umělecká gramotnost
- cizí jazyky/komunikace v cizím jazyce
- přírodovědné a technické vzdělávání
- EVVO (environmentální vzdělávání, výchova a osvěta) a vzdělávání pro udržitelný rozvoj
- vzdělávání s využitím nových technologií
- kulturní povědomí a vyjádření
- historické povědomí, výuka moderních dějin
- rozvoj podnikavosti a kreativity
- občanské vzdělávání a demokratické myšlení

Uskutečnilo se deset šablon pro MŠ a devatenáct šablon pro ZŠ. Každá šablona obsahovala 32 hodin inovativního vzdělávání. V rámci každé šablony bylo podpořeno minimálně jedno dítě ohrožené školním neúspěchem.

Náklady na projekt byly 1 434 750 Kč.

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Od 1. 9. 2023 realizujeme projekt **Podpora rovných příležitostí 2023 – 2025**. Jedná se o implementaci reformy 3.2.2 Národního plánu obnovy. Investice podporuje školy s vyšším poměrem sociálně znevýhodněných žáků a řeší nerovnosti ve vzdělávání v souladu s cíli Strategie 2030+.

V rámci personální podpory je zapojen asistent pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním.

V rámci přímé podpory žáků realizujeme doučování, hodiny zaměřené na psychosociální intervenci a podporu duševního zdraví žáků, vzdělávací akce pro žáky zdarma (např. výroba hlavolamu v Jesenické truhlárně, programy ve Vlastivědném muzeu Jesenice) a zážitkové vzdělávací programy pro žáky zdarma (exkurze, výlety, adaptační kurzy).

Ve školním roce 2023/2024 se uskutečnilo 28 exkurzí. Žáci navštívili Muzeum Českého krasu, zámek Nižbor, Muzeum T. G. Masaryka Rakovník, Mariánskou Týnici, ZOO Plzeň, Národní muzeum, Armádní muzeum v Praze, Západočeskou galerii, svíčkárnu Rodas v Šestajovicích, Techmanii Plzeň, Muzeum stavitelství a hrobku Metternichů v Plasích, pražskou Botanickou zahradu, Český Krumlov a Mauthausen, Farmapark U Toma v Ledcích u Plzně, Krtův svět v Horních Měcholupech a Památník Lidice.

Z vícedenních akcí žáci šesté třídy absolvovali pětidenní kurz ekologických a sportovních aktivit na Zvíkovci, žáci 8. a 9. tř. absolvovali dějepisnou exkurzi v Českém Krumlově a Mauthausenu. Žáci čtvrtých tříd a žáci páté třídy absolvovali vícedenní výukový program Osadníci – pole, louka, les ve Vlašimi.

Celkové náklady projektu jsou 2 687 000 Kč.

V loňském školním roce jsme realizovali také lyžařský výcvikový kurz, týdenní studijní pobyt žáků v Anglii, plavecký výcvik pro 3. a 4. tř. a pobyt v přírodě se sportováním a aktivitami pro žáky 3. – 5. třídy.

Ve školním roce 2023/2024 proběhl desátý ročník soutěže **O nejaktivnějšího sportovce**. Historicky první vítězkou se stala Štěpánka Kouglová, v dalších letech pak Ján Jašek, Jakub Rampas, Zbyněk Hudček, Lukáš Kougl, Martin Spielberg, Tereza Procházková a Kateřina Trpáková. Letošní vítězkou se stala Sofie Worofková ze 6. třídy se ziskem 40 bodů.

Veřejností oceňovanou aktivitou je vydávání školního časopisu **Jeseníček**. V letošním roce to bude již 50. ročník. Od školního roku 2006/2007 jsou všechna čísla zveřejněna na stránkách školy. Jeseníček z příspěvků žáků sestavuje a graficky upravuje p. Mgr. Zdeněk Modrý a jsem rád, že v této aktivitě bude nadále pokračovat.

Ve druhém pololetí byli všichni žáci deváté třídy přijati na střední školy. Z 27 žáků jsou tři přijati na gymnázium, dva na lyceum, dvanáct na SŠ s maturitním oborem a deset na střední odbornou školu.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Rekonstrukce školní družiny č. 1

V rámci projektu Rekonstrukce školní družiny (projekt podaný v rámci 1. výzvy MAS Rakovnícko – IROP – vzdělávání) proběhly stavební úpravy, v jejichž rámci proběhla výměna stávající nevyhovující elektroinstalace včetně svítidel, ostatních koncových prvků a rozvaděče. Následně byly provedeny opravy omítek stěn a stropů a nové malby a

nátěry. Vyměnily se jedny dveře včetně ocelové zárubně a parapety. Původní umyvadlo ve ŠD se nahradilo novým včetně baterie a připojovacích vodovodních a kanalizačních rozvodů. Doplnil se nový zásobníkový ohřívač vody. Okolo umyvadla byl proveden nový keramický obklad. Byla provedena výměna stoupacího kanalizačního potrubí, osazení revizních dvířek, zazdívka a zapravení nového kanalizačního potrubí. Byla provedena výměna PVC podlahových krytin včetně vyrovnání podkladu. V rámci rekonstrukce se opravila také přilehlá šatna, kde se vybouraly stávající kyvné dveře a nahradily se dveřmi otvíranými do ocelové zárubně. V šatně se také zrekonstruovala elektroinstalace včetně svítidel a ostatních koncových prvků. Následně byly provedeny opravy omítek stěn a stropů a nové malby a nátěry. Součástí úprav byla také společná chodba mezi družinami.

Celkové náklady činily 1 124 467 Kč.

Projekt byl realizován od 1. 7. 2024 do 23. 8. 2024.

Rekonstrukce školní družiny č. 2 a sborovny

V rámci projektu Rekonstrukce školní družiny a sborovny (projekt podaný v rámci 8. výzvy MAS Rakovnicko – Program rozvoje venkova) proběhly stavební úpravy, v jejichž rámci proběhla rekonstrukce stávající nevyhovující elektroinstalace včetně svítidel a ostatních koncových prvků. Následně byly provedeny opravy omítek stěn a stropů a nové malby a nátěry. Mezi sborovnou a družinou byly vyměněny dveře včetně ocelové zárubně. Pořídilo se umyvadlo včetně baterie a připojovacích vodovodních a kanalizačních rozvodů. Doplnil se nový zásobníkový ohřívač vody. Okolo umyvadla byl proveden nový keramický obklad. Byla provedena rekonstrukce stoupacího kanalizačního potrubí, osazení revizních dvířek, zazdívka a zapravení nového kanalizačního potrubí. Byla položena podlahová krytina včetně vyrovnání podkladu.

Celkové náklady činily 875 639 Kč.

Projekt byl realizován od 1. 7. 2024 do 23. 8. 2024.

Vybavení školní družiny č. 2, sborovny a kabinetu školního poradenského pracoviště nábytkem

Projekt navazuje na projekt Rekonstrukce školní družiny a sborovny (projekt podaný v rámci 10. výzvy MAS Rakovnicko – Program rozvoje venkova). Projekt řeší pořízení nového nábytku do školní družiny, sborovny a kabinetu školního poradenského pracoviště. Cílem je vytvořit bezpečné, útulné a podnětné prostředí pro žáky a učitele.

Do školní družiny byla pořízena truhlářská sestava skříní (šest skříní), stůl pro pedagoga s otočnou židlí, dvě skříňky tvořící sestavu, jedna samostatně stojící skříň a dvě poličky. Do sborovny byly pořízeny dvě skříňky tvořící sestavu a jedna samostatná skříňka. Do kabinetu školního poradenského pracoviště byly pořízeny dvě skříňky samostatně stojící, sestava tří skříněk, dva stoly a otočná židle.

Celkové náklady činily 346 810 Kč.

Projekt byl realizován od 1. 8. 2024 do 31. 8. 2024.

V základní škole jsme 2. 9. 2024 spolu s panem místostarostou a třídní učitelkou Mgr. Simonou Mrázovou přivítali v 1.A 18 prvňáčků a v 1.B, kde je třídní učitelkou Mgr. Jana Doležalová, 17 prvňáčků.

V srpnu jsme se rozloučili s Mgr. Pavlem Knappem, který odešel do zaslouženého důchodu. Místo něho nastoupil pan Ing. Jan Šefl. Z nepedagogických zaměstnanců odešla p. Kovářová a na její místo nastoupila Bc. Miluše Koudelková. Personální změny jsou

také ve školní jídelně. Odešly Jana Trpáková a Markéta Kinská. Novým vedoucím školní jídelny je Pavel Már a novou kuchařkou Renata Braunová. Celkem má škola 42 zaměstnanců.

V rámci projektu **Obědy do škol ve Středočeském kraji ve školních letech 2023 – 2025** bylo v loňském školním roce podpořeno šestnáct dětí, které měly obědy zdarma. V letošním školním roce jsme do projektu opět zapojeni. Do projektu se mohou zapojit rodiče pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi nebo v nepříznivé finanční situaci (např. pobírání dávek pěstounské péče, insolvence, exekuce).

Také v letošním školním roce je naše škola zapojena do projektů **Mléko do škol a Ovoce do škol**. Žáci na prvním stupni dostávají zdarma ovoce nebo zeleninu a mléčné výrobky.

Zakoupili jsme učebnice a pracovní sešity v hodnotě 161 685 Kč. Žáci mají v naší škole pracovní sešity a učebnice zdarma. Prvnáčci od nás dostali pomůcky v hodnotě 500 Kč. Do prvních tříd a do učebny výtvarné výchovy jsme koupili nové lavice v hodnotě 288 806 Kč.

Děkuji Vám všem za Vaši podporu a spolupráci.

Mgr. Petr Koníř, ředitel Základní školy a mateřské školy Jesenice

Sbírka na pomoc zasaženým povodněmi

V České republice jistě není nikdo, kdo by nevěděl o katastrofálních povodních, které v září postihly východ a jih naší země. Snímky zcela zničených domů, zahrad i silnic a zoufalství tamějších obyvatel nenechalo chladné ani nás – zaměstnance ZŠ Jesenice.

Je nám velmi líto všech lidí, kterým září letošního roku změnilo život na hodně dlouho. Rozhodli jsme se proto uspořádat sbírku na pomoc obyvatelům a na obnovu jedné z nejvíce zasažených obcí – města Luže u Chrudimi v Pardubickém kraji. Paní učitelka Petra Hrůzová oslovila všechny zaměstnance školy s prosbou o příspěvek a napsala panu starostovi dotčené obce, na jaký účet je možné vybranou částku poslat. Během týdne se nám podařilo vybrat **36 900 Kč**. Tuto částku jsme okamžitě poslali na účet obce Luže.

Víme, že to není velká částka v porovnání se škodami, které povodně způsobily. Jsme však rádi, že jsme aspoň takto mohli pomoci. Naši iniciativu ocenil i pan starosta obce Luže, který poslal paní učitelce Hrůzové poděkování. Z něj vybíráme:

Vážená paní magistro Hrůzová,

jménem obyvatel města Luže Vám srdečně děkuji za nabídku finanční pomoci a projevenou solidaritu v souvislosti s povodněmi. Velmi si této iniciativy vážíme...

Veškeré prostředky budou využity na pomoc rodinám zasažených povodní. Ještě jednou děkujeme za podporu a přejeme Vám i celému kolektivu škol hodně sil a úspěchů.

S pozdravem

Ladislav Peterka

starosta města Luže

náměstí Plk. Josefa Koukala 1

538 54 Luže

Moc děkuji všem kolegům i nepedagogickým pracovníkům školy, kteří mne v této iniciativě podpořili a do sbírky přispěli.

Mgr. Petra Hrůzová

Kulturní komise města Jesenice

Nejdříve krátké ohlédnutí za proběhlými akcemi. Celé prázdniny fungovalo letní kino, které se tak tak drží, jeho činnost je nákladná a samozřejmě nevýdělečná. Přesto se město snaží o udržení chodu „letňáku“, protože tak nějak patří k jesenickému létu. Ceny vstupného se snažíme držet co nejnižší, ale návštěvnost to bohužel nezvýší. I tak děkujeme Petru Jarošovi a Alexandře Laubrové za zajištění chodu kina. Na začátku září se konal Den záchranných složek u Velkého rybníka. Přijela k nám armáda, záchranná služba, policie, vězeňská služba, hasiči a psodvři ze Žihle. Děti byly nadšené, mohly si vše prošmejdít a spoustu věcí vyzkoušet. Velký dík všem záchranným složkám, které se na akci podílely.

Drakiáda

Letošní drakiáda byla velmi větrná, vládlo zkrátka počasí přesně na pouštění draků. Pro děti byly připraveny sportovní soutěže s odměnami, občerstvení a buřtíky. Děkujeme všem za organizační pomoc.

Podzimní tvoření

I letos se podzimní tvoření konalo na ATC Jesenice. Celým dnem nás provázelo nádherné "babí léto". Děti i dospělí tvořili krásné dekorace, bylo i něco dobrého ke kávě a panovala příjemná atmosféra. Vpodvečer jsme společně vyrazili lampiónovým průvodem do Jesenice.

Do konce roku se připravuje:

- 9. 11. kino v KD, film Vlhy
- 16. 11. kino v KD, film pro děti Já Padouch 4
- 30. 11. Advent, rozsvícení vánočního stromu na náměstí
- 1. - 24. 12. Sousedský světelný kalendář (herní plány budou k vyzvednutí ve Vlastivědném muzeu 30. 11. o Advent)
- 7. 12. Mikulášská v KD Jesenice
- 14. 12. divadelní představení v KD Jesenice - Když se zhasne, předprodej vstupenek bude na MěÚ
- 24. 12. poslední zastávka Sousedského světelného kalendáře
- leden, únor - Tříkrálový koncert, zájezd do plzeňského divadla

Za Kulturní komisi města Jesenice Nikol Štefánková

Vlastivědné muzeum Jesenice

Od 17. 10. je v muzeu otevřena výstava Digital Art Ola Rose, Květiny (fotografie). Výstava potrvá do 24. 11. Následovat bude vánoční výstava, kterou připraví SŠ a ZŠ Jesenice.

Srdečně zveme také na přednášky a akce:

- 7. 11. – přednáška Pavlína Nebeské – „Strýc“ Karel Nebeský a Havana, od 17 hodin. Přednáška bude o jednom z mimořádných obyvatel Jesenice a také jednom ze zakladatelů jesenického muzea.
- 12. 11. – přednáška „Tleský poklad“

30. 11. – Advent v muzeu, vánoční jarmark, občerstvení, koledy, od 13 hodin (rozdávání herních plánů na Sousedský světelný kalendář)

20. 12. Betlémské světlo

Připravují se vánoční dílny, sledujte náš FB Vlastivědné muzeum Jesenice, kde jsou všechny akce, foto i pozvánky.

Za Vlastivědné muzeum Jesenice Nikol Štefánková

OSOBNOSTI JESENICE

Antonín Hlaváček (1903 – 2001)

Tento muž žil v Jesenici víc jak půl století, a přitom jen málokdo tušil, že jeho život by vydal na celou knihu. Že je to „Volyňák“, bylo jasné, ale jen zasvěcení věděli, co to znamená, protože mluvit o nich bylo v naší společnosti druhé poloviny 20. st. tabu. Doba je dnes naštěstí jiná.

Češi na Volyň, území dnešní Ukrajiny ležící hned za hranicemi Rakouska, odcházeli ve velkém v poslední třetině 19. st., protože to bylo mnohem levnější než vycestovat do Ameriky. Nově příchozí mohli ve Volyňské gubernii levně koupit půdu, které byl v Čechách nedostatek, a výhodné to bylo i pro cara, který tím získal nové osadníky, tedy novou pracovní sílu a zkušené hospodáře. Češi zde zakládali celé vesnice včetně škol, spolků, novin a jiných kulturních počinů, pivovarů a chmelnic.

Velká svoboda trvala bohužel jen do nástupu nového cara a změny pravidel (přechod na pravoslavnou víru, vzdělávání v polských nebo ukrajinských školách), ale i tak se jim dařilo dobře. Dvacáté století však přineslo jednu velkou ránu za druhou, nejdřív vesnicemi prošla fronta první světové války a velké množství majetku zničilo, pak nastala změna režimu a nastoupily bolševické praktiky, útlak, gulagy apod. a nakonec vše dokonala druhá světová válka. Češi sice měli lepší postavení ve společnosti než Poláci a Židé, ale stejně pro ně ukrajinský nacionalismus znamenal ohrožení. Jak říkávaly naše báby: „Co přes den nesebrali němečtí vojáci, to v noci pobrali banderovci.“

Velká část volyňských mužů a mnoho žen vstoupily do nově vznikající Svobodovy armády a šly osvobozovat vlast, kterou znaly jen z vyprávění. Prošly karpatsko-dukelskými boji (padlo jich tam mnoho, i Jesenice poskytla domov mnoha vdovám) a jako vítězná armáda vstoupily v květnu 1945 do Prahy. Tito tzv. Svobodovci měli možnost zabrat si usedlosti na území, odkud se mělo odsouvat německé obyvatelstvo, a začít hospodařit. Trvalo dva roky, než vláda vyjednala příchod jejich rodin. Na Volyni museli nechat prosperující hospodářství, za které měli dostat odpovídající v Čechách. Většinou však dostali mnohem menší a ještě za ně museli zaplatit. Každý z nich má dodnes doma doklad, že usedlosti dlouhá léta spláceli.

Je až s podivem, jak negativně se k nim místní (zejména však přistěhovalci z vnitrozemí) stavěli. Byli pro kraj požehnáním - nahradili chybějící pracovní sílu, rozuměli zemědělství, uměli a chtěli pracovat a byli zruční (tvrdý život na Volyni je naučil devateru řemesel), byli vděční za život v míru a nový domov. Do politiky se nehrnuli, nebyli angažováni straníky, nikomu neškodili, nepáchali trestnou činnost. Jejich velkým „prohřeš-

kem“ byla znalost bolševika a komunistických praktik. Pojmy jako kulak a nepřítel státu znali dřív než Češi. Věděli, jak dopadnou lidé, kteří nechtějí vstoupit do JZD, spousta jejich známých zmizela na Sibiři. Ne, nebyli nakloněni novým pořádkům s komunisty v čele. Negativní šeptanda, která se mezi lidmi šířila, udělala své. Volyňští Češi se semkli do poměrně uzavřené komunity, vzájemně si pomáhali, vzájemně překonávali obtíže. I tyto výhody, plynoucí ze vzájemné podpory, se staly terčem závisti. Nebylo se co divit, že nového partnera si vybírali zejména ze své komunity, nebo ze starousedlíků - „sudeťáků“, kteří pro změnu měli cejch špetky německé krve.

Rodiče Antonína Hlaváčka se na Volyň dostali jako děti, maminka Kateřina Bednářová podle rodinné tradice jako šestinedělní miminko v roce 1878 z vesnice nedaleko Hradce Králové. Usadili se v Dorostaji České a hospodařili. Otec Leopold (pocházel od Chrudimi) byl v dospělosti carem pověřeným úředníkem, který vyměřoval a vybíral daně. Postupně vybudovali rozsáhlé hospodářství, kde zděný byl nejen obytný dům, ale i chlévy a stodoly, měli dokonce psa. Postupně se jim narodilo šest dětí. Vedli spokojený život.

Pak k moci nastoupili bolševici.

František (bratr Leopolda) byl proslulým řezníkem, v Dubně měl výrobu na zpracování masa, v níž zaměstnával 6 – 8 lidí. Na výstavě v Kyjevě získal cenu za salám, ve kterém po rozkrojení jinou barvou (jiného druhu masa) svítila písmena FH (František Hlaváček). Změnou režimu se z něho stal kulak a představitel buržoazie a byl odvezen i s celou rodinou na Sibiř. Nikdy už ho neviděli, nikdy už se o něm nedozvěděli ani slovo. Antonín prožil spokojené dětství. On a jeho bratranec, syn Františka, se původně připravovali na vstup do gymnázia, po zásahu tajných služeb a zmizení rodiny už to však nebylo možné. Začal tedy hospodařit, oženil se s Emilií Fricovou (1911 – 2000), postavil dům a založil rodinu. Do života jim ale zasáhla druhá světová válka, která přinesla rodinnou tragédii. Na posvácení roku 1943 nedorazili Emiliini rodiče z nedalekého Českého Malína. Protože je Volyň jedna velká rovina, spatřili v dálce velké mraky dýmu a to už tušili, že se stalo něco neblahého. Později se dozvěděli, že Němci nahnali všechny obyvatele do několika budov, které zapálili. Zemřelo téměř 400 lidí, nacházejících se v tu dobu ve vsi. Zachránila se jen hrstka lidí, která byla zrovna mimo domov. Český Malín založili lidé původem z Lounska, Žatecka a Rakovníka. Dnes se má za to, že byl vypálen omylem, že terčem útoku měl být nedaleko ležící Malín Polský.

Poláci a Ukrajinci se nesnášeli a šli si po krku. Typický byl ukrajinský způsob zabíjení – Poláky přibíli na plot nebo je hodili do studny. A Češi stáli mezi nimi jak mezi dvěma mlýnskými kameny, byli hlídáni, s kým obchodují, s kým se baví.

I Antonín byl jednou nařčen, že Ukrajince zradil. Vyvlekli ho na dvůr a musel si začít kopat hrob. Těžko říct, jestli byl Ukrajinec mířící na něj zbraní měkkosrdců a zželelo se mu plačící ženy a malého syna, či zda odvedla jejich pozornost vojenská akce, jež propukla nedaleko a ke které se chystali odběhnout, zkrátka Antonína se slovy: „Promluvíš a nebudeš!“ propustili.

Kousek za domem měli rusko-německou frontu a ve vsi stálý pohyb vojáků, ve dne ruských a německých, v noci ukrajinských (banderovců). Vojáci zabavili vše, co mohli poslat na frontu, zejména maso, obilí a koně. Hospodáři ani nezamykali na noc chlévy, pokud přišli vojáci na kontrolu, nakoukli, koně neviděli, zavřeli a šli dál. Pokud byl chlév zamčený, rozmlátili dveře a nekoukali na to, že dobytek, o který nestáli, do rána uteče. Všichni se naučili budovat skryše. Kryty byly pod obytnými budovami i ve stodole,

schovávali sebe, dobytek i zásoby. Doma pekli dvojí chléb – jeden z bílé mouky a jeden z tmavé, s plevami. Na stole ležel ten tmavý, o ten vojáci nestáli. Musel se jen denně odkrajoval, aby bylo vidět, že ubývá a není okoralý.

Jednou vezli na trh zabitou krávu (přece jen potřebovali hotovost), na ni navršili peřiny a uložili „nemocného“. Když je němečtí vojáci zastavili, prohlídli zběžně ležícího člověka a vůz pustili dál. Kdyby koukli jen trochu důkladněji, podvod by odhalili a všechny by je postříleli.

Dům Antonína Hlaváčka si vybrali Němci jako svůj štáb, ženu a děti odsunuli do zadní místnosti. Syn Vladimír se narodil za rachotu kovů, neboť ve vedlejší místnosti opravovali vojáci samopaly. Antonín už sloužil v armádě, doma nechal ovdovělou matku, tehlehotnou ženu a malého syna.

Po odchodu mužů do války panoval ve vesnici plné vojáků strach. Manželka Emilie našla velkou oporu v sousedce Marii Šlégrové, rázné rozvedené ženě, která měla pro strach uděláno a která pomáhala všem. Nejen že zastala jednání s vojáky, dělala dokonce jakousi zdravotnici a chodila do zákopů ošetřovat zrněné vojáky. Po příchodu do Čech se usadila v Krtech a Hlaváčkoví ji její pomoc za války opláceli potravinovou podporou v době, kdy měla nouzi ona.

Jako mnozí jiní volynští Češi i Antonín vstoupil ve 44. roce do 1. československého armádního sboru, jemuž velel generál Svoboda. Svým způsobem měl štěstí, byl zraněn závalem po jednom útoku už ve výcvikovém středisku a nebyl nasazen na frontu. Zůstal v zázemí jako zdravotní služba pod vedením jednoho Žida (Židé platili za velmi šikovné obchodníky, lékaře a řemeslníky, plechovou střechu uměl udělat jen Žid. Dokud nepřišli Němci, stáli stranou a do politiky se nepletli). Od něj se naučil lidi ošetřovat. Protože měl talent na řeči, brzy se domluvil i jidiš.

Kromě toho uměl polsky, ukrajinsky a rusky, v Čechách se za pár týdnů hovory se starousedlíky připravenými na odsun naučil německy. Když v Jesenici děti i dospělí navštěvovali jednoroční kurz doučování češtiny, patřil k těm nejšikovnějším. I tak si čeština v jejich rodině uchovala spoustu slov polských i ukrajinských.

Se svými spolubojovníky došel do Čech a byl demobilizován v Žatci. Po nějakém čase se usadil v Jesenici, začal hospodařit na 10 ha polí a několika ha luk a čekal, až se k němu připojí jeho rodina a přátelé. Přijeli začátkem roku 1947 v dobytčích vagonech, v jednom na slámě žili, kamínky si topili a vařili, v druhém vezli s sebou pár kusů dobytka. Měli s sebou peřiny, nádobí a jiné vybavení domácnosti, nářadí. Pokud se jim podařilo prodat velké stroje a vozy, vezli i hotovost, ale část jejich úspor padla na úplatky, které museli poskytovat na každém kousku trati, aby mohli pokračovat v cestě.

Kromě manželky a dvou synů přijela sedmdesátiletá maminka Kateřina (narozená v Čechách, pochovaná v Jesenici, zemřela r. 1956), manželka bratra Josefa Anežka s dcerou Antonií a sestra Regina s dětmi Vlastou a Jiřím, jejichž otec padl na Dukle. Bratr František s rodinou byli nezvěstní, sestra Marie se provdala za Poláka a žila u Gdaňska, sestra Alžběta odešla s rodinou do Argentiny, bratr Jaroslav se usadil s manželkou a synem Vladimírem v Ostravě.

Krátce po usazení zkoušeli maminčiny příbuzné kontaktovat, ale z jejich strany se dočkali velkého nezájmu, zřejmě ze strachu, že by po nich mohli chtít výpomoc. Nedochovaly se ani matriky, které byly zničeny požárem.

Josef (1901 – 1976) s rodinou odešel do Nového Jičína (Moravskoslezský kraj). Ve stáří žil v Hořicích v Podkrkonoší v domově pro válečné veterány a potkal zde ještě jednou

svého velitele, generála Svobodu. Za války byl Josef dělostřelcem, tahal na frontě kanóny. Ke kanónu byla připojena lehká bryčka, na které se vozíval právě generál Svoboda. Srdečně se uvítali a generál se zajímal, co tam Josef dělá. Byl velmi překvapen, že Josef po všech těch bojích nedostal vojenský důchod, že dožívá v takovémto domově. Až po generálově zásahu mu byl důchod přiznán a Josef mohl důstojně dožít.

V roce 1949 museli všichni vstoupit do JZD, se všemi polnostmi a dobyt看em. Antonín jako zkušený hospodář to vydržel jen 4 roky, vždyť JZD řídil truhlář bez zemědělských znalostí! Když v roce 1953 z družstva vystoupil, dostal zpátky ta nejhorší pole rozstrkaná po všech čertech a velmi vysoký kontingent (celé JZD odvádělo např. 60 q pšenice, on jako soukromník musel odvést 82 q). Z domu, který spláceli, byli vystěhováni. Živým důkazem je toho rozložitý ořech na dvoře. Ten sázel syn Vladimír, když navštěvoval mičurinský kroužek pana Fibigera. Strom vykopal a vzal si ho s sebou. Když se směli vrátit (velmi jim tenkrát pomohl p. Skoupý), strom putoval opět s nimi.

Antonín postupně odchoval 8 hříbat do tahu. Za jedno prodané hříbě nedostal potvrzení a dočkal se trestu: buď půjde na měsíc do vězení, nebo zaplatí vysokou pokutu. Chtěl jít do vězení, ale aby neměl zápis v rejstříku a jeho synové neměli v životě potíže, raději zaplatil.

Probíhaly také časté prohlídky a kontroly úřadů u nich doma, to už znali, a tak věděli, jakým způsobem část potravin ukrýt. Velmi se jim zkušenost z válečné Ukrajiny hodila. Antonín to vydržel zhruba rok a půl, než to vzdal. Vstoupil znovu do JZD, později změněného na státní statek, a roku 1961 odešel do důchodu. Stále obstarával své políčko a sad. Jednak to byl činorodý muž, jednak měl nízkou penzi, tak i v důchodu pracoval – dělal hlídače v mlékárně.

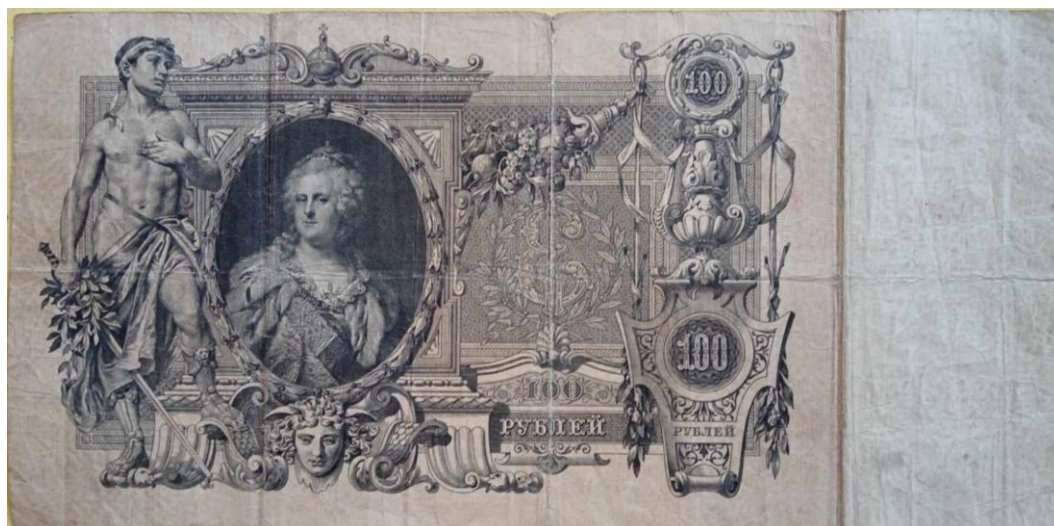
Represe pokračovala i v době studií jeho synů. Starší Jaroslav se vyučil strojním zámečníkem a šel pracovat do průmyslu, ale mladší Vladimír měl nastoupit do zemědělství – buď hned pracovat v JZD (ve 14 letech), nebo pokračovat na dvouleté zemědělské škole v Podbořanech. Jeho snem však byla dopravní průmyslovka. Nakonec se podařil kompromis i díky známostem – syn nastoupil na zemědělskou školu do Kadaně, zůstal tedy v zemědělství, ale studoval školu střední, ukončenou maturitou. Později vystudoval i vysokou školu a v oboru pracoval až do důchodu.

O co horší vztah měl Antonín s úřady, o to pevnější vztahy udržoval s komunitou volyňských Čechů. Společně pekli chleba (p. Kačerovský postavil pec), společně šrotovali obilí, vzájemně se stříhali (Antonín pořídil šroťák i holicí strojek), dělili se o zabijačku. Protože nebyly lednice, maso a masné výrobky se musely rychle sníst, zabíjeli postupně, nejdřív jeden, podělil se s ostatními, když se vše snědlo, pokračoval druhý, pak třetí..., dokud bylo co porážet. Scházeli se na kus řeči i na skleničku z blízkého i vzdáleného okolí, časté byly i návštěvy spolubojovníků. Znamé měli všude. Velmi často setkání probíhala u Hlaváčků.

Antonín byl člověk mnoha dovedností, těžký život ho donutil naučit se leccemu, uměl pracovat se dřevem, zvládl základní sedlářské práce jako opravit koňské postroje, pletl košíky, postavil zděnou udírnu, naklepal kosu i srp, byl žádaným řezníkem. Zavedl několik vychytávek – šlemování tenkých střev, sekání masa do jitrnic, opalování štětín slámou, později plynem, známý byl i chutným zabijačkovým gulášem (tzv. smažákem). Byl zprostředkovatelem setkání lidí s proslulou, ale náladovou plzeňskou bylinkářkou („bábou Kamenickou“). Pomáhal organizovat akce Svazu protifašistických bojovníků,

kterých se účastnili generálové Klapálek nebo Svoboda (gen. Svoboda do Jesenice zavítal víckrát, často jen za svými bývalými vojáky), podílel se na besedách se žáky ZŠ. Zemřel v 97 letech a je pochován společně s manželkou na místním hřbitově. „Život mého otce byl výjimečný, a přesto by v jeho životních osudech našel ledaskterý volyňský Čech shodu. Prostě byl to typický život poslední generace Čechů na Volyni a první generace Čechů v novém domově.“

Podle vyprávění Vladimíra Hlaváčka sestavila Eva Konířová

Okénko do historie

Jak jsem pátrala po velkopodnikateli Pokorném

Když se řekne Pokorný a Krtý, snad každému znalci místní historie naskočí těžba v lomech a informace, že Čech Jaroslav Pokorný obnovil roku 1872 těžbu a zapříčinil obrovský rozkvět Krt.

Věděli jste ale, že i Jesenice měla svou rodinu Pokorných, žijících v domě, jemuž se říkalo vila Pokorný? Dům stojí v Žatecké ulici a kromě nové fasády má stále stejnou podobu. Mnozí slečnu Pokornou (Miladu), dámu „z vyšší společnosti“, která za první re-

publiky chodila po městečku v bílých rukavicích a nikdy se nevдалa (ostré jazyky tvrdí, že jí nikdo nebyl dost dobrý), po válce znali (zemřela 1979). Mají něco společného?

Na začátku všeho byl náhrobek rodiny Pokorných v Krtech, který uvádí Jaroslavy Pokorné hned tři, nejstaršího 1865 – 1928, mladšího 1889 – 1902 a nejmladšího 1902 – 1972. Ani jeden z nich roku 1872 těžbu obnovit nemohl, navíc v lomu, který patřil jako vše na černínském panství hraběti (Krtý koupil Heřman Černín roku 1623 za 9 116 kop míšeňských grošů včetně hospodářského dvora, ačkoliv konfiskační komise ocenila obec na 9 416 kop, no, uměl vyjednávat).

Když jsem se začala vyptávat pamětníků, nikdo nejmladšího Pokorného nepamatuje, v Krtech po válce nežil, potomci nikde. Kam šli? Do odsunu? Češi? I přes informaci, že Pokorný zaměstnával zejména Čechy a mluvil česky?

Takže do zdrojů a ověřovat.

K. Fibiger přinesl jako první informaci, že „koncem 19. st. (1872) krtský lom obnovil a rozšířil Čech Jaroslav Pokorný.“ Tak další. Hartl, Zuska... A, tady někdo opisoval! V. Zuska přináší informaci novou, a to, že Pokorný je Čech z Přílep. Tedy hurá do matrik.

Přílepské digitální matriky ukázaly hned dvě věci, jednak že už zase neumím číst kurent (psaný švabach) a jednak, že tu snad nikdo jiný od P než Pokorný nežil. Kromě Pal-koského, Polívky a Pracného. Nakonec se z toho vyklubou dva bratři, Petr, domkář a později obecní pastýř, se ženou Kateřinou, roz. Černou z Přílep, a Josef, domkář, se ženou Annou, roz. Gregor z Přílep, oba synové Víta, obecního sluhy ze Všetat.

Zatímco Petr má syny čtyři (dva zedníky, dva domkáře) a nejméně dvě dcery a spoustu vnoučat, má Josef syny pouze dva, z nichž starší Ignatius (Hynek) z matriky mizí, s největší pravděpodobností odchází za prací/za ženou jinam. Mladší Kilián (1842 – 1892) se vyučí kameníkem a střídavě pracuje a bydlí v Přílepech (zdejší lom provozuje rodina Wachtlova) a v Krtech. Kdyby se jmenoval Jaroslav, byl by oním podnikatelem z roku 1872.

Je třeba prohledat matriky Krt, Šanova a Jesenice. A náhle se vyloupne celá rodina.

Kilián se poprvé žení s Annou Wrapec/Brabec ze Šanova (1843 – 1870), v době sňatku (1865) už mají dvouletého syna Františka (1863 – 1937). Následuje Jaroslav (1865 – 1928), a Antonín (1867 – 1898). Po smrti své ženy se žení podruhé, z manželství s Františkou Kochlöfflovou ze Šanova má syna Karla (* 1875, datum úmrtí nedohledán). Během druhého manželství mají bydliště Krtý čp. 23 a starší synové zřejmě žijí v Krtech s nimi.

Roku 1888 už je majitelem domu čp. 38 v Krtech, jemuž se také říká vila Pokorný. V domě žije se synem Jaroslavem a jeho rodinou, ale krátce na to (1892) umírá na plicní embolii.

Nejstarší syn František se stává četníkem a odchází do jižních Čech, kde se ožení s Rosalií Fochovou ze Stráže nad Nežárkou (1897). Narodí se jim dcera Milada (1898 – 1979). Kdy se vrací do Jesenice, v matrikách nelze najít, ale František v Jesenici umírá r. 1937 jako četník na odpočinku. Dcera v Jesenici rovněž dožije.

Druhý syn v pořadí Jaroslav se vyučí kameníkem a usazuje se v Krtech. Roku 1888 se žení s Albinou Mally (1863 – 1940), dcerou mistra tesařského Johanna (Krtý 4) a Veroniky, roz. Lifka. (V ten samý den se žení i Albinin bratr Anton.) Roku 1889 se jim narodí syn Jaroslav, ten však bohužel v necelých 13 letech umírá na zánět mozkových blan. Půl roku nato se narodí druhý syn a opět dostává jméno Jaroslav (1902 – 1972).

Třetí syn Antonín se rovněž vyučil kameníkem, žije v Přílepích a roku 1891 se jako 24letý žení s těhotnou 35letou Albínou Haunerovou (*1856), rovněž z Přílep. První dvě děti krátce po narození umírají, přežijí až Marie (*1894) a Anna (*1896). Antonín však ve 30 letech umírá na tuberkulózu.

Nejmladší syn Karl (*1875) je také kameníkem, později obchodníkem v Přílepích, r. 1900 se žení s Klementýnou Frankovou ze Šanova, mají Marii (*1900) a Antonína (1902 – 1920).

Co matriky neprozradily, je podnikání v těžbě krtské žuly. Takže je třeba prohledat Rotta, tedy Vlastivědnou příručku pro školy i domovy (Der politische Bezirk Podersam), knihu z roku 1905. Kniha vznikla v rámci soupisů reálií tehdejší země, tu „naši“ (okresu Podbořany) sestavil Wenzel Rott. Záměrně říkám sestavil, protože jednotlivé kapitoly o všech vesnicích a městečkách sepsali místní učitelé a Rott tomu dal jednotnou úpravu. Stačilo najít kapitolu o hospodářství a hned je vše jasné!

Krtský lom se znovu začal využívat pro potřebu stavby železnic v okolí, první zaznamenanou těžbou je počátkem 70. let těžba velkých kvádrů pro železniční most u Železné (u Měcholup). K obnovení lomu je skutečně uveden rok 1872. Otevření s řízeným provozem a všemi regulemi nastává až roku 1898, kdy jsou potřeba velké bloky žuly pro most Františka Josefa. Ale v tu dobu už tu oba Pokorní několik let pracují.

Nejdůležitější informací je to, že první čtyři roky provozovala vrchnost lomy ve vlastní režii a zaměstnávat měla až 100 kameníků a jiných dělníků. Až 1. 7. 1901 propachtovávala (pronajímá) hrabě lomy mistrům kameníkům jako podnikatelům. A nyní nastupuje Jaroslav Pokorný, ve věku necelých 36 let, syn Kiliána, nyní již mrtvého, na cestu ke slávě.

Modrošedá žula z Krt platí za nejtvrďší v Čechách a je velmi žádaná. Žádná železnice ani silnice, žádný tunel, ale i nově stavěné školy a nemocnice v okolí, dokonce i pivovar v Žatci se neobejdou bez tohoto stavebního materiálu. Lámou se velké bloky i drobný stavební materiál. Po nově otevřené železnici se rozváží zboží do všech koutů monarchie. Současné nádraží už nemá druhou kolej, která sloužila jako nákladní, ale rampa s žulovými mezníky stále patrná je.

V té době mnozí Krtští postavili své domy z kamene. Když se projdete obcí, na každém druhém domě prvky z krtské žuly najdete (plotové sloupky, koryta sloužící dnes jako květináče, sokly domů...). Z krtské žuly jsou patníky u silnice, stěny regulovaného potoka, mosty i náhrobky na místním hřbitově.

V Rottovi je dokonce uvedeno, že hrobka žáka reálky Jaroslava Pokorného (zemřel 1902) z žuly je ozdobou nově rozšířeného hřbitova (zřízen 1787, rozšířen 1903). Dnes je skrytá za vysázenou zelení, ale na fotkách z tehdejší doby je opravdu pěkná. Druhým známým autorským dílem Jaroslava Pokorného je sloup Nejsvětější trojice v Jesenici. Takže byl nejen podnikatelem a schopným kameníkem, ale i schopným sochařem – umělcem.

A jak pohádka pokračuje? Jaroslav podniká necelých 30 let, provozuje lomy v Krtech, Bedlně a Jesenici. Zaměstnává cca 50 dělníků a převážně Čechy. Velkopodnikatel. Choval se pansky? Co dělal s penězi, které se ve firmě musely otáčet ve velkém? Dům očiividně nerozšířil do obludných rozměrů, polnosti neskupoval. Věnoval se dobročinným účelům? Cestoval?

Na konci roku 1928 ve věku 63 let umírá, manželka ho přežívá o 12 let. Syn Jaroslav je v době sňatku s Rosou Wokoun (1909 – 1993, dcerou ovčáka z Krt čp. 10 Adolfa a An-

ny, roz. Meier z Blatna) roku 1928 uváděn jako zemědělec, hospodář na usedlosti čp. 38 (konfiskační seznam uvádí pozemek včetně zahrady 13,5 ha). Další narození nebo úmrtí jsem v matrikách neobjevila, takže život mezi roky 1930 – 45 můžeme jen odhadovat. Vypadá to, že zůstali bez potomků a Jaroslav nepokračoval v rodinné kamenické tradici. Měla vliv na ukončení podnikání světová hospodářská krize? Mluvili doma už jen německy? Nebo byli dvojjazyční jako ty sudetské generace před nimi?

Na seznamech zkonfiskovaného majetku, vytvořených po válce, je i čp. 38 se všemi polnostmi, majetek jim byl tedy zabaven a manželé odsunuti. Co by je čekalo, kdyby zůstali a žili v Čechách? Jejich dům (vila Pokorný) byl přidělen volyňskému Čechovi, vojákovy Svobodovy armády, který se podílel na osvobození republiky. V Krtech se už nadále nevyskytovala jména jako Pokorný, Mally či Wokoun a o lidech, kteří tu žili, nikdo nic neví, paměť byla odsunem a příchodem nového obyvatelstva přerušena.

Co se stalo s lomy? V seznamech zkonfiskovaného majetku je i lom firmy Štěpán Enerle, Krty 66 (taky šel do odsunu). Lomu (firmě) byl určen národní správce a lámání kamene v Krtech v několika lomech pokračovalo až do r. 1972. Dnes jsou krtské lomy zatopeny, jsou přírodní památkou a tvoří úchvatnou romantickou scenérii, vhodnou na procházky a výlety.

Se zpracováním tohoto tématu mi pomohlo několik pamětníků (I. Lebedová, T. Paradovský, V. Kuncmanová, p. Brožová), R. Mayerová z okresního archivu i H. Machová z MěÚ, kterým velice děkuji. Stále však zůstalo mnoho bílých míst, proto uvítám další vzpomínky a připomínky pamětníků, které povedou k odstranění nedostatků.

Při hledání v Rottovi jsme narazila na krtského učitele Antona Ranka, který se své profesi věnoval 50 let, kromě toho hrál na varhany, pěstoval ovoce a choval včely, za zemědělské zásluhy dostal na světové výstavě ve Vídni stříbrnou státní cenu a také mu byl císařem propůjčen stříbrný kříž s korunou (o něm snad někdy příště). I Štěpán Enerle by stál za dohledání. Rovněž velkostatek (poplužní/hospodářský dvůr) čp. 1, hospodářství, které tu musí být od raného středověku, stojí za zpracování. A černínský archiv není zpracovaný vůbec. Rozhodně bych věděla, co dělat, kdyby měl den 48 hodin.

Mgr. E. Konířová

Byla bych moc ráda, kdyby se našli další, kteří chtějí vyprávět o sobě, svých předcích, svém životě, o Jesenici. Ráda vám se zápisem (přepisem) pomůžu. Nenechme vzpomínky zmizet do nenávratna! Mgr. Eva Konířová

JesFest po dvánácté

Dne 20. 7. 2024 přivítal areál letního kina a farní zahrady již 12. ročník multižánrového hudebního festivalu a umělecké výstavy. Mezi nejznámější vystupující patřili letos Pam Rabbit, držitelka ceny Anděl 2023 v kategorii Sólová interpretka, a Michal Horák, vítěz Českého slavíka 2021 v kategorii Objev roku. Letos jsme nově do festivalového pro-

gramu zařadili i stand-up show. Přišlo nám to všem z organizačního týmu jako zajímavé zpestření a rádi bychom tento formát zařadili i na příští rok.

Uměleckou výstavu i letos dokonale přichystala Nela Cafourková a opět byla plná všech možných druhů umění. 11 vystavujících představilo své básně, fotografie, malby i grafiku. Během festivalu proběhlo i autorské čtení Josefa Dirbáka.

Zajímavostí letošního ročníku bylo, že nás oslovilo České centrum v Římě, které v Itálii propaguje kulturní život v Česku, a to nás velmi překvapilo a zároveň i mile potěšilo.

Rád bych také tímto poděkoval všem, kteří se na pořádání této akce podílejí a věnují tomu svůj volný čas. Obrovský dík patří sponzorům a městu Jesenice, protože bez nich by bylo JesFest v takovémto měřítku velmi těžké uspořádat. Největším poděkováním pro náš organizační tým je pozitivní zpětná vazba ze stran kapel i návštěvníků. To je to, co nám dodává sílu a elán do dalších ročníků. Letos se nám té zpětné pozitivní vazby dostalo hodně, takže oznamuji, že JesFest v roce 2025 opět bude. ☺

Za organizační tým JesFestu Michal Pacourek

Poděkování za spolupráci k uspořádání představení

Zdeněk Troška u nás v Jesenici

Chtěla bych touto cestou poděkovat jménem svým i jménem všech členů výboru SZPO vedení městského úřadu, především starostovi panu Ing. Janu Polákovi a tajemnici paní Slavěně Klementovičové. Ochotně nám se vším, s čím jsme se na ně obrátili při přípravách, vyšli vstříc. Dále bych chtěla poděkovat také panu Pavlu Johnovi za připravení techniky, ozvučení a osvětlení pódia a panu Orosovi, který nám přímo vzorně připravil posezení pro diváky na sále KD. Bez spolupráce městského úřadu a kulturní komise bychom náš nápad pozvat pana Zdeňka Trošku s jeho pořadem nemohli realizovat. Nemůžu opomenout poděkovat také panu Křováčkovi, řediteli Hotelu Jesenice, a jeho vzorné obsluze za zajištění občerstvení pro diváky a účinkující během představení a v neposlední řadě i všem členům výboru SZPO, kteří se ochotně podíleli na přípravě a vlastní realizaci kulturního pořadu v KD Jesenice. Všichni členové výboru odvedli veliký kus práce. Vše se dá daleko snáze realizovat, když máte za sebou partu správných lidí a vedení Městského úřadu Jesenice, které v rámci svých možností neumí říci „to nejde“. Ještě jednou všem veliký dík a také bych chtěla poděkovat i všem občanům, že přišli na toto představení, a doufáme, že se vám představení líbilo a že jste se i pobavili.

Za výbor a všechny členy SZPO Jesenice Miroslava Zemanová, předsedkyně

20. ročník volejbalového turnaje „O Jesenický KVAKPOHÁR“

Realizace jubilejního 20. ročníku volejbalového turnaje „O Jesenický KVAKPOHÁR“ začala již koncem dubna, kdy byly rozeslány pozvánky týmům a kdy se sháněla finanční pomoc od sponzorů. Osobní pozvánku zaslal zakladatel KVAKu Milan Čížek i všem bývalým hráčům.

Vlastnímu turnaji předcházela důkladná příprava zahrnující jak úpravu hracích kurtů a nezbytný servis (prostory k přenocování, občerstvení, ceny k večernímu předávání apod.), tak i následnou organizaci samotného turnaje.

Jeho zahájení se Milan ujal se starostou města Ing. Janem Polákem v sobotu 29. června v 9:00 hodin ráno. A potom už začal samotný turnaj. Odehrálo se celkem 45 zápasů a poslední údery do volejbalových míčů dozněly až ve 20:30 hodin.

Bojovalo se za úmorného vedra, na sluníčku bylo místy 43 °C, což však v žádném případě nesnižovalo herní odhodlání týmů, které se umístily následovně:

1. místo	Chlupatý kaktus Louny
2. místo	Lážo plážo Děčín
3. místo	Výbušná koťátka Most
4. místo	Malý věci Most
5. místo	Natři Kladno
6. místo	Středověk Most

7. místo	Oáza Janov
8. místo	Bubáci Nové Strašecí
9. místo	Veteráni Jesenice
10. místo	Dojezd
11. místo	JVK Jesenice
12. místo	Rorejsovo buchy Čistá

Slavnostní předávání diplomů a cen proběhlo v kulturním domě opět za přítomnosti pana starosty. Zaslouženého ocenění se však dočkal i Milan Čížek, jemuž za všechny přítomné poděkoval a mnoho zdaru popřál dlouholetý účastník jesenických turnajů Petr Vagaši (Waghy) z týmu Oáza Janov. Předal Milanovi cenu a vyvolal spontánní potlesk všech přítomných.

Poté se taktovky chopila hudební skupina IFA Rock, která svými songy skvěle živila báječnou atmosféru volné zábavy. Nechyběla ani netradiční soutěž, kterou zkušeně režíroval Kuba John.

Co dodat na závěr? 20. ročník volejbalového turnaje „O Jesenický KVAKPOHÁR“ je sice čerstvou minulostí, ale též příslibem pro další ročník s pořadovým číslem 21. Máme se na co těšit.

Dodatek hlavního organizátora: „Chtěl bych poděkovat především Pavlu Soukupovi a Davidu Brdovi za nezištnou pomoc při přípravách i závěrečném úklidu, dále Monice Vinduškové a Mírovi Vinduškovi za celodenní organizaci zápasů a rozhodčích, vlastně

každému, kdo přiložil ruku k dílu, aby turnaj mohl úspěšně proběhnout. A nesmím zapomenout ani na ty, kteří se po dva dny starali, aby nikdo nehladověl a netrpěl žízní: na Alici Haxovou, Honzu Brdu, Pavla Svaška...

...Fotodokumentaci jako každý rok zajistil Zdeněk Modrý. A úplně závěrem bych rád podotkl, že mám radost z každé povedené volejbalové akce, a moc mě těší, že mám kolem sebe lidi, které to baví a kteří jsou ochotni část svého volna obětovat pro dobrou věc. Díky!“

Odkaz na další fotky zde: <https://www.rajce.idnes.cz/milan17/album/kvakpohar-2024>

SPONZORI AKCE: město Jesenice, Hotelový resort Jesenice – pan Křováček, Jaroslav Spurný, Gastro Celnice, s.r.o., DROPS GROUP, a.s., Štěpánka Kailová, Motorest XANADU – Gyros & Burger's BOSS, BANO – A. Novotný, Miloslav Hájek.

Milan Čížek a Zdeněk Modrý

25. ROČNÍK FESTIVÁLKU PŘÍRODNÍCH SPORTŮ A CESTOVÁNÍ

Již popětadvacáté se do Jesenice sjeli příznivci pohybu a cestování, aby si užili víkend plný sportu a kultury. To jim v říjnovém termínu tradičně nabídl Festiválek přírodních sportů a cestování:

Pátek 18. 10. 2024 – Jesenický ultrasurovec MTB

Náročný cyklistický závod bez časového limitu navedl sportovce na 300 km dlouhou trasu, spojující nejkrásnější místa Rakovnické a Tepelské pahorkatiny, Slavkovského lesa a Doupovských hor.

Sobota 19. 10. 2024

– Jesenický surovec MTB – Šlo o méně náročný závod horských kol s trasami 50 km (hlavní) a 25 km (určena i pro starší děti a dorostence, od kterých byl vyžadován doprovod rodičů či jejich souhlas).

– Cestovatelský maraton – Cyklus cestovatelských přednášek v sále Kulturního domu v Jesenici, kde se o své zážitky podělilo několik přednášejících:

- „Zimním Laponskem na snowbiku aneb Ani sníh, ani déšť na fešáky neplatí“ – Vyprávění jesenického rodáka Milana Sunkovského
- „Světlem na kole“ – Roman Kalabus, který společně s Tomášem Tóthem stojí za cestovatelským projektem BAOBABtrails
- „Galapágy – Darwinova archa“ – Saša Krško

Neděle 20. 10. 2024

– Jesenický surovec KROS – Šlo o závody v terénním běhu na 6 km (hlavní kategorie) + dětské trati.

– Půlmaraton – Závod v terénním běhu.

Hlavními pořadateli Festiválku byly Dětský domov Nové Strašecí a Horolezecký klub Rakovník. Akce byla podpořena městem Jesenice, firmou Mercedes Croy Rakovník a městem Rakovník.

Zdeněk Modrý

III. ROČNÍK MEMORIÁLU ZDEŇKA HORNOFA

Tentokrát v říjnovém termínu (oproti minulým, listopadovým) proběhl III. ročník Memoriálu Zdeňka Hornofa, volejbalového turnaje, který nese jméno jesenického propagátora této populární kolektivní hry.

V sobotu 12. 10. 2024 se na palubovce tělocvičny základní školy vzájemně utkala čtyři smíšená družstva (v každém nastupovaly alespoň dvě ženy), aby dvoukolovým systémem „každý s každým“ vzdala hold památce zmíněného volejbalového veterána. Celý den panovala v tělocvičně pohodová sportovní atmosféra, která zcela odpovídala přátelskému pojetí turnaje.

Hráči byli velmi spokojeni nejen s turnajem samotným, ale i s večerním vyhlášením výsledků v motorestu Xanadu, kde po předání cen pokračovala volná zábava, živená písničkami kladenské folkové kapely „Na Plotě“ (www.kapelanaplote.cz nebo www.facebook.com/p/Kapela-Na-Plotě-100063253238732). Zvláštní cenu obdržel i hráč Veteránů Jesenice Jiří Žák, suverénně nejstarší sportovec na palubovce, který volejbal hraje již více než 60 let.

Do historie Memoriálu se týmy zapsaly tímto umístěním:

1. místo	BUBÁCI Nové Strašecí	15. b.
2. místo	VOLEJBALOVÝ KLUB Jesenice	11. b.
3. místo	OÁZA Janov JUNIOR	5. b.
4. místo	VETERÁNI Jesenice	4. b.

Fotografie lze nalézt na adrese:

www.rajce.idnes.cz/milan17/album/3-rocnik-memorialu-zdenka-hornofa

Třetí ročník volejbalového svátku je sice minulostí, ale těšit se už můžeme na ten další v příštím roce.

Zdeněk Modrý a Milan Čížek

Rakovník › 2024 A1A - 8. liga - HB KLINIKA Okresní přebor

A1A - HB KLINIKA OKRESNÍ PŘEBOR

RAKOVNICKO – PODZIMNÍ (1.) ČÁST SOUTĚŽE ROČNÍKU 2024/2025

KOLO	TÝMY	SKÓR E	BRANKY
1.	FC Jesenice – SK Pavlíkov		9. 11. 2024
2.	TJ Sokol Janov – FC Jesenice	7 : 1	Pros Karel
3.	FC Jesenice – TJ SPARTA Lužná	2 : 0	Jeníček David 2x
4.	SK Senomaty – FC Jesenice	3 : 1	Pros Karel
5.	FC Jesenice – FC 05 Zavidov	1 : 0	Pros Karel
6.	TJ Roztoky – FC Jesenice		16. 11. 2024
7.	FC Jesenice – TJ Sokol Pustověty	3 : 3	Bouda Vladimír 2x, Pros Karel

8.	FC Jesenice – FK Kněževes	2 : 0	Hanych Jiří, Mutínský Jaroslav
9.	SK Lišany – FC Jesenice	2 : 2	Kovář Marcel, John Jakub (pen)
10.	FC Jesenice – TJ TATRAN Rakovník	1 : 5	Brda David
11.	SK Mšecké Žehrovice – FC Jesenice	6 : 1	John Petr (pen)
12.	FC Jesenice – SK Ohnivec Městečko	1 : 7	Pros Karel
13.	FK Hředle – FC Jesenice	3 : 0	

Máte-li námět či konkrétní příspěvek do Občasníku, napište nám na e-mail:
obcasnik@jesenice-ra.cz

INFORMACE A UPOZORNĚNÍ

Termíny zastupitelstva v roce 2024 (v KD Jesenice) - *změna termínu vyhrazena*
prosinec 11. 12.

Obřadní dny pro uzavření manželství a partnerství pro rok 2024

listopad 15. 11., 16. 11.
prosinec 4. 12.

Prodej slepiček

Červený Hrádek prodává slepičky typu **Tetra** hnědá, **Dominant** všechny barvy, **Green Shell** - typu Araukana a **Dark Shell** - typu Maranska, cena od 230,- Kč/ks.

Prodej: Jesenice - u Jednoty

16. 11. 2024 - 9.45 hod.

4. 11. 2024 - 12.30 hod.

Výkup králíčích kožek - cena dle poptávky, doprava 189,- Kč za celý nákup, doporučujeme objednávat! Info: Po - Pá 9.00 - 16.00 hod.,
tel.: 601 576 270, 728 605 840, www.drubezcervenyhradek.cz

Více spojů ze žel. zast. Západ ve směru k nemocnici v Rakovníku

Na základě podnětu vedení města Jesenice bude od 1. 12. 2024 jezdit více spojů ve směru k nemocnici v Rakovníku.

Níže naleznete souhrnnou informaci k jízdnímu řádu linky S57 a posílené návazné autobusové lince 561 ze zastávky Rakovník, žel. zast. Západ směr Rakovník, nemocnice.

Více informací na www.autobusy2024.idsk.cz.

Linka S57		Přestup →	Linka 561	
Odj. Jesenice	Přij. Rakovník-západ		Odj. Rakovník,žel.zast.západ	Přij. Rakovník,nem.
6:56	7:27		7:36 *	7:43
7:27	7:55		8:01 *	8:08
8:37	9:07		9:07 *	9:11
11:08	11:38		11:41 *	11:48
12:36	13:08		13:16 *	13:23
			* všechny spoje vyčkají příjezdu linky S57 od Jesenice max. 10 min.	

Nízkopodlažní vlakové jednotky

Dle informací z ROPIDU dojde od 15. 12. 2024 k nasazení celkem 5 ks nízkopodlažních jednotek na tyto vlaky:

v pracovních dnech:

odjezdy v 5:08, 5:54, 8:02, 8:35, 12:02, 13:56, 15:26, 16:04, 16:34, 18:04, 18:35, 20:31 a 22:35 z Rakovníka

odjezdy v 4:33, 5:43, 6:36, 6:55, 9:33, 11:08, 14:37, 15:29, 17:08, 17:30, 19:10, 19:30, 21:04, 21:45 z Jesenice

o víkendech:

odjezdy v 5:08, 5:54, 8:35, 9:46, 10:35, 13:56, 16:04, 16:34, 18:35, 22:35 z Rakovníka

odjezdy v 4:33, 4:56, 7:27, 8:37, 12:36, 13:28, 15:29, 16:37, 18:37, 21:04 z Jesenice

Nasazení jednotek je kompromis při vyjednávání se sousedními kraji. Především jsou jednotky nasazeny na spoje Rakovník - Blatno u Jesenice a zpět. Z oběhových a technologických důvodů se ovšem jednotky dostanou až do Žlutic a o víkendu i Bečova nad Teplou.

Zahradnictví Sasanka

Okrasné keře, trvalky, sezónní rostliny, hrnkové květiny, hnojiva, substráty, dekorace,...

www.sasanka-zahradnictvi.cz

zahrada-sasanka@seznam.cz

Ing. Vrbová Zuzana, DiS., bytem Krty 73

KADEŘNICTVÍ DO DOMU

Služby:

DÁMSKÉ - stříhání
- barvení
- melír
- trvalá

PÁNSKÉ - stříhání

Nemůžete ze zdravotních důvodů navštívit kadeřnictví?

Využijte služby do domu v pohodlí Vašeho domova.

Pro více informací mě neváhejte kontaktovat na **tel.: 737 143 751**

Alena Ondrušková: Těším se na naše setkání.

